

HIIEMZ
Hrvatski institut za istraživanje i edukaciju o
mentalnom zdravlju

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti Razred medicinskih znanosti
Hrvatska akademija medicinskih znanosti
Sveučilište u Zagrebu Medicinski fakultet
Sveučilište u Zagrebu Fakultet filozofije i religijskih znanosti
Hrvatski institut za istraživanje i edukaciju o mentalnom zdravlju

povodom Svjetskog dana ljudskih prava 10.12.2023. godine
organiziraju simpozij

**POŠTIVANJE LJUDSKIH PRAVA I KULTURA EMPATIJE:
TEMELJ ZDRAVOG DRUŠTVA**

u ponedjeljak, 11.12.2023. godine

Sveučilište u Zagrebu Fakultet filozofije i religijskih znanosti
Dvorana Antuna Bauera
Jordanovac 110, Zagreb

Ljudska prava su iznimno važna u svim aspektima življenja, kako na individualnoj tako i na društvenoj i civilizacijskoj razini. Veza između ljudskih prava, ljudskog zdravlja i zdravog društva vrlo je složena, multidimenzionalna i interaktivna. Kršenje ljudskih prava kroz nasilje, stigmatizaciju, izolaciju, okrivljavanje, nametanje pogrešnih stavova, omalovažavanje i obezvrjeđivanje u obitelji i društvu rezultira brojnim zdravstvenim problemima i psihičkim poremećajima. Iznimno je važno pitanje kako se nositi s rastućim stopama duševnih poremećaja, razvoda, razorenih obitelji, kriminala, nasilja, korupcije, dispatije, raznih zloraba i kršenja ljudskih prava, kakistokracije... Poštivanje ljudskih prava jedan je od stupova dobre komunikacije, kulture empatije, oblikovanja zdrave obitelji i izgradnje zdravog društva. Univerzalna ljudska prava su neotuđiva prava za sva ljudska bića, ona pripadaju svakoj osobi bez obzira na nacionalnost, spol, etničku, rasnu i svaku drugu pripadnost. Ona uključuju pravo na život i zdravlje, slobodu mišljenja i izražavanja, pravo na obitelj, sreću, rad i obrazovanje te još mnogo toga. Kultura empatije je jedan od važnih temelja razvoja zdravih, sretnih, kreativnih, naprednih i dobro funkcionirajućih obitelji, zajednica, nacija, društava i civilizacija. Koncept ljudskih prava temelji se na empatiji, a uređen je internacionalnim zakonima koje provode državne, regionalne i globalne institucije, tako da ljudska prava predstavljaju obvezu za svakoga, bez iznimke, da poštuje prava drugih i drugačijih. Poštivanje ljudskih prava odraz je i izraz globalne, univerzalne etike i predstavlja zajednički moralni jezik humanističkog selfa.

Život je učenje kroz procesiranje informacija i komunikaciju, a komunikacija koja se temelji na kulturi empatije i poštivanju ljudskih prava temelj je zdravih odnosa u obitelji i društvu. Zdravi odnosi nam pomažu ostvariti svoje potencijale za biti ono najbolje što možemo biti, da živimo u ljubavi i s ljubavlju, da prepoznamo pravi smisao svog postojanja i kreativno ostvarujemo svoje životne ciljeve. Empatija, važna sastavnica emocionalne, socijalne i duhovne inteligencije, omogućuje nam da bolje razumijemo život i svijet u kojemu živimo, da se kreativno povezujemo s drugim ljudima i prirodom, važna je sastavnica salutogeneze, reziliencije i antifragilnosti, altruizma, moralnosti, učenja i mudrosti. Zbog nedostatka empatije, empatijskih jazova, dispatije i antipatije ljudi su skloni traumatizirati jedni druge, ulaziti u sukobe i voditi krvave ratove, koji danas mogu ugroziti opstanak čovječanstva.

Empatijska edukacija o poštivanju univerzalnih ljudskih prava za ostvarenje zajedničke vizije boljeg svijeta u sebi i oko sebe je od iznimne važnosti na svim razinama od obitelji do državnih, internacionalnih i globalnih institucija. Koncept empatijske civilizacije je pokušaj da se obuzda psihopatska, nasilna, destruktivna i osvetoljubiva strana ljudske prirode, a to je i zadaća kako znanosti tako i umjetnosti i velikih religija. Za mnoge humanistički orijentirane intelektualce poštivanje univerzalnih ljudskih prava kroz kulturu empatije je ideal koji ima moć pokrenuti duhovnu revoluciju i tako preobraziti i preoblikovati naš život i dovesti do dubokih i pozitivnih društvenih i civilizacijskih promjena.

PROGRAM SIMPOZIJA

Ponedjeljak, 11.12.2023. godine

09.00-09.15 Svečano otvaranje

Moderator: **Nikola Mandić**

09.15-09.40 Miro Jakovljević: Ljudska prava, mentalno zdravlje i kultura empatije:
Jedan svijet, mnoštvo jezika

09.40-10.05 Ivica Kostović i Miloš Judaš: Ljudska prava, razvoj mozga i kultura empatije

10.05-10.30 Vida Demarin: Neurobiologija empatije

10.30-10.55 Davor Miličić: Ljudska prava i kultura empatije u medicini

10.55-11.20 Nada Čikeš: Ljudska prava i kultura empatije u kontinuumu medicinske
edukacije

11.20-11.45 Stanka za osvježenje

Moderator: **Petrana Brečić**

11.45-12.10 Tea Vukušić: Etično i odgovorno ponašanje zdravstvenih djelatnika na
društvenim mrežama

12.10-12.35 Luka Janeš: Ljudska prava, neuroetika i kultura empatije

12.35-13.00 Darko Marčinko: Transgeneracijska trauma, socijalni čimbenici i ljudska prava

13.00-13.25 Mijo Nikić: Ljudska prava i kultura empatije iz duhovne perspektive

13.25-13.50 Rasprava

13.50-14.00 Zatvaranje Simpozija

PREDAVAČI

Professor emerita Nada Čikeš

dopredsjednica Europske unije liječnika specijalista (UEMS)

predsjednica Odbora za medicinsku izobrazbu Hrvatske akademije medicinskih znanosti

Akademkinja Vida Demarin

tajnica razreda za medicinske znanosti HAZU

predsjednica Međunarodnog instituta za zdravlje mozga

Professor emeritus Miro Jakovljević

predsjednik Kolegija psihijatrijskih medicinskih znanosti Hrvatske akademije medicinskih znanosti

predsjednik Hrvatskog instituta za istraživanje i edukaciju o mentalnom zdravlju

Doc. dr. sc. Luka Janeš

Sveučilište u Zagrebu Fakultet filozofije i religijskih znanosti

voditelj centra za bioetiku

Prof. dr. sc. Miloš Judaš

ravnatelj Hrvatskog instituta za istraživanje mozga

prodekan za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu Medicinskog fakulteta

Akademik Ivica Kostović

Razred za medicinske znanosti HAZU

Sveučilište u Zagrebu Medicinski fakultet Hrvatski institut za istraživanje mozga

Prof. dr. sc. Darko Marčinko

predstojnik Klinike za psihijatriju i psihološku medicinu, KBC Zagreb

Hrvatski institut za istraživanje i edukaciju o mentalnom zdravlju

Akademik Davor Miličić

potpredsjednik HAZU

predstojnik Klinike za bolesti srca i krvnih žila, KBC Zagreb

Prof. dr. sc. Mijo Nikić

predsjednik Zaklade biskup Josip Lang

Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, Zagreb

Izv. prof. dr. sc. Tea Vukušić Rukavina

pomoćnica ravnatelja Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar”

ambasadorica platforme European Citizen Science

MODERATORI

Prof. dr. sc. Petrana Brečić

ravnateljica Klinike za psihijatriju Vrapče

Prof. dr. sc. Nikola Mandić

Hrvatska akademija medicinskih znanosti

počasni član Hrvatskog liječničkog zbora

ORGANIZACIJSKI ODBOR

Akademkinja Vida Demarin,

Professor emeritus Miro Jakovljević

Akademik Davor Miličić

Napomena: Nakon simpozija u planu je izdavanje knjige na engleskom jeziku u sklopu biblioteke „The Library of Psychiatria Danubina“. U sklopu biblioteke tiskana je knjiga: “Graham Barnes: Justice, Love and Wisdom”, a sada je u pripremi knjiga „Norman Sartorius: The Hero’s Journey”.